

» kulturblogg

"Nylandad versch"
 ▶ Till bloggen

» teater

Recensioner

- ▶ Glapp mellan sken och verklighet
- ▶ Clowndräkt med rikt innehåll
- ▶ En dans macabre i farstakt

» jazzfestival

Tomasz Stanko hedersgäst vid årets festival.
 ▶ Läs mer

» litteratur

Recensioner

- ▶ Ett karnevalståg lastat med sanningar
- ▶ En dag om året om hur det blev
- ▶ Gedigen guide i Sachs värld

» i gott sällskap

Sven Delblancs texter ges ut i ny bok.
 ▶ Läs mer

» scen

Recensioner

- ▶ Norrbotten i nuet
- ▶ Ett stycke njutning
- ▶ Kim Anderzon en självlysande Diva

» patti smith x2

Memoarbok och poesisamling på svenska i vår

Tidens pendelrörelser

Tre litauiska grafiker binder ihop nu och då med lugna långsamma uttrycksmedel i en ny utställning på Galleri Verkligheten.

Grafikens återkomst har utropats allt oftare på senare tid, långsamma och traditionella tekniker är enligt vissa av landets namnkunniga konstkritiker sannolikt vad som kommer att ta över som trend när den unga samtidskonsten tröttnar på det figurativa måleri som dominerat fältet sedan 00-talets början.

För de tre litauiska konstnärer som nu ställer ut tillsammans på Galleri Verkligheten i Umeå handlar emellertid det gemensamma användandet av grafik mer om resultatet av en konstnärlig utbildning av den klassiska skolan än om något poserande. Och, till alla traditionalisters glädje kantänka, visar det sig här att en konstnär med rätt agenda kommer långt på sin hantverksskicklighet, att tekniken i ett så här säkert utförande fungerar både för att uttrycka det politiska och det poetiska. Vilka i och för sig kan vara nog så överlappande fält.

Till de mera uppenbart samhällskommenterande inslagen hör Ruta Spelskytes och Greta Grendaites arbeten, som båda ställer ut serier av verk där pussel läggs över dåtid respektive nutid. I Ruta Spelskytes fall handlar det om landskapsvyer och ögonblicksbilder från historiska katastroffält. I fint utmejslade rörelser har Ruta Spelskyte avbildat nyckelscener och miljöer för mänskligt lidande; reseminnen från efterkrigstidens Balkan, Nagasaki före bomben, liket av Joachim von Ribbentrop.

Här skapar torrnålsteknikens avvägda lugna linjer kompositioner som andas lugn, effektfullt då själva långsamheten i tekniken ställer sig i skarp kontrast mot den information om motiven man läser sig till i verksbeskrivningarna och titlarna.

Greta Grendaités serie placerar oss i någon mån tillbaka i nutid. Krigstaktik är den samlade rubriken för verken, vilket nog här kan tolkas som ett begrepp för att beskriva samtidens sociala rörelsemönster - hur vi skapar oss själva mot yttre referenspunkter, fiender om man så vill. Symboler och bilder från de Goyas krigsskildringar sammanlänkas med idéer från Guy Debords skådespelssamhälle men också med inslag från ett nutida samhälle, mitt under brinnande teknikrevolution - sammantaget framträder bilden av hur svårfunnen vår identitet tycks ha blivit i dessa nutidens flytande miljöer, hur vi aldrig varit så ensamma som i globaliseringens och kommunikationsrevolutionens tidevarv. Här skapar den grafiska tekniken en nykter ton som ger pondus åt verkens budskap - samtidens surr ska även det inom kort bli framtidens dåtid - först senare ska vi se sammanhangen.

Lätt att känna hopplöshet kanske inför det faktum att vi alltid ska se oss själva bortdräblade av tiden - men lindring och tröst kommer i den tredje av konstnärernas verk, utställningens mera poetiska "Pendelns princip", Sarunas Surblys tvådelade verk bestående av en serie etsningar och en animation som visar - ja, just pendelns princip. I en flimrig filmsekvens vaggas en diffus pendelform, en projektion som omges av enskilda grafiska blad som i uppbruten form redovisar varje liten rörelse.

Se där hur allt ändå går ihop - dåtid, nuet, ensamheten, gemenskapen.

SARA MEIDELL

Publicerad: 17 november 2010 kl 08.20

Rekomenduoti 9 recommendations. Registracija to see what your friends recommend.

fakta

Konst
 Blackness
 approaching - svärtan
 nalkas
 Greta Grendaite, Ruta
 Spelskyte, Sarunas
 Surblys
 Galleri Verkligheten
 Visas till 26 november

» VKs kulturredaktör Sara Meide

Från bloggen

Ett rum utan krav interaktion

Idag 09:37

Kontakt

Sara Meidell
 Telefon: 090-15 11 87
 E-post: sara.meidell@vk.se

Kulturredaktionen

Telefon: 090-15 11 87
 E-post: kultur@vk.se

» Kulturnyheter

- 17:39 Medalj till Placido Domingo
- 17:03 Orkester-vd avgår i protest
- 16:12 Sara Stridsberg till fransk bokmessa
- 14:52 Skandinav fyller fjärde sockel
- 14:16 Regeringen räddar Stallet
- 14:01 Ibsen-pjäsa stoppad i Iran
- 11:32 Riksställningar sparkar åtta
- 11:15 Tom Waites ger ut bok
- 09:29 Skräck med mysfaktor
- 01:00 Odell dyker upp i Verkligheten
- 13/1 Lundqvist på turné med "Blottad"
- 13/1 Ai Weiweis atelje demolerad
- 13/1 Stöd till kulturtidningar oförändrat
- 13/1 Kan skriva klart "Millennium"-bok
- 13/1 Kulturbråket blåser över
- 13/1 Ett karnevalståg lastat med sanningar
- 12/1 Auster och Oz till författarscen
- 12/1 "Katitzi" till teaterbiennalen
- 12/1 Salinger-tvist avgjord
- 12/1 Manuskript av Haydn funna i Oslo
- 12/1 Växjö blir författarfristad
- 12/1 Kristina Lugn vänder blad
- 12/1 Paulo Coelho's böcker stoppas i Iran
- 12/1 Kära återseenden i vår
- 11/1 Larsson "årets författare" i USA